

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

VERBRUIKERSTUDIES (PRODUKSIE VAN KLEDING ITEMS)

**RIGLYNE VIR
PRAKTISE ASSESSERINGSTAKE**

2018

Hierdie riglyne bestaan uit 37 bladsye.

DIE PRAKTISE ASSESSERINGSTAAK VIR VERBRUIKERSTUDIES PRODUKSIE VAN KLEDINGSTUKKE

1. INLEIDING

Die 16 Kurrikulum en Assesseringsbeleidsverklaring vakke wat 'n praktiese komponent bevat, sluit almal 'n Praktiese Assesseringstaak (PAT), bv. 'n Praktiese of Prestasie-assesseringstaak in. Hierdie vakke is:

- **LANDBOU:** Landboubestuurspraktyke, Landbou Tegnologie
- **KUNSTE:** Dansstudies, Ontwerp, Dramatiese Kunste, Musiek, Visuele Kunste
- **WETENSKAPPE:** Rekenaar toepassingstegnologie, Inligtingstegnologie
- **DIENSTE:** Verbruikerstudies, Gasvryheidstudies, Toerisme
- **TEGNOLOGIE:** Siviele Tegnologie, Electriese Tegnologie, Meganiese Tegnologie
En Grafiese Ingenieurswetenskap en Ontwerp

Die punt vir 'n Praktiese Assesseringstaak (PAT) is 'n verpligte komponent van die finale promosiepunt vir al die kandidate wat vakke neem met 'n praktiese komponent en tel 25% (100 punte) van die einde-van-die-jaar eksamenpunt. Die PAT wat oor die eerste drie termyne van die skooljaar geïmplementeer word, word afgebreek in verskillende fases of 'n reeks kleiner aktiwiteete wat die PAT vorm. Die PAT maak voorsiening vir leerders om op 'n gereelde basis tydens die skooljaar geassesseer te word en maak ook voorsiening vir die assessering van vaardighede wat nie in geskrewe formaat geassesseer kan word nie bv 'n toets of eksamen. Daarom is dit belangrik dat skole moet toesien dat al die leerders die Praktiese Assesseringstake binne die gestipuleerde periode voltooi om te verseker dat leerders aan die einde van die jaar slaag. Die beplanning en uitvoering van die PAT verskil van vak tot vak.

- Tydens die Praktiese Assesseringstaak moet die leerder sy/haar **kennis en praktiese vermoë/vaardighede** demonstreer om 'n verskeidenheid kwaliteit kledingstukke te produseer, met die fokus op **verkoopbaarheid**.
- Die Praktiese Assesseringstaak vir Graad 12 bestaan uit 'n uitlê en uitknipsessie (deel van praktiese eksamen 1) en twee praktiese eksamens van drie uur elk. Leerders voer hierdie praktiese eksamens individueel uit.
  - **Termyn 2 : Praktiese eksamen 1 (plus uitlê en uitknipsessie)**
Leerders sal die helfte van die kledingstukke maak wat hul vir die mikro-onderneheming vir die projek in termyn 1 gekies het.
  - **Termyn 3 : Praktiese eksamen 2**
Leerders voltooi die kledingstukke wat hulle in praktiese eksamen1 begin het in praktiese eksamen 2.

2. PUNTETOEKENNING

- Elke praktiese eksamen bestaan uit 100 punte. Die punt vir die finale Praktiese Assesseringstaak word verkry deur die punte vir die 2 eksamens te kombineer soos onder aangedui word:

Praktiese eksamen: termyn 2 (sluit uitlê en uitknip in)	100
Praktiese eksamen: termyn 3	100
Totaal	$200 \div 2$
Finale punt vir PAT	100

- Die punte vir die PAT vorm deel van die einde-van-die-jaar assessering.
- Die provinsie sal twee aparte gerekenariseerde puntestate, een vir SBA en een vir die PAT voorsien. Albei puntestate moet deur die onderwyser, hoof en moderator geteken word.

3. VEREISTES VIR DIE PRAKTISE EKSAMEN

Verbruikerstudies is 'n keuse vak met vyf praktiese opsies. As die skool kies om Verbruikerstudies met die Kledingproduksie praktiese opsie as 'n vak aan te bied, is die nodige toerusting en fondse vir die PAT sowel as vir die gespesifiseerde aantal praktiese lesse die verantwoordelikheid van die skool soos uiteengesit in die KAB dokument.

Die onderstaande moet voorsien word:

- 'n Gesikte klaskamer met die nodige toerusting: groot tafels vir uitlê en uitknip, 'n minimum van 12 naaimasjiene, 2 omkapmasjiene, twee of meer strykplanke en strykysters, uitknipskêre (een vir elke leerder), elektrisiteit, naaldwerktoerusting om kledingstukke te maak, moet beskikbaar wees.
- 'n Minimum van R80 tot 'n maksimum van R100 per leerder vir ELK van die twee praktiese eksamens word benodig, buiten die fondse wat benodig word om die benodigdhede vir die kledingstukke wat vir die SBA praktiese lesse gemaak word, te koop.
- Verdeel die leerders in groepe van maksimum 12 per sessie. Vier en twintig leerders (twee groepe van 12) kan gelyktydig die eksamen op dieselfde dag doen bv van 8:00 – 11:00 en van 12:00 – 15:00.
- Die onderwyser het tyd nodig tussen die twee sessies om die lokaal vir die volgende groep gereed te maak.
- Skole met baie leerders sal meer as een dag benodig om die eksamen te voltooi.

4. VEREISTE TYDRAAMWERK

- Uitlê en uitknip word vooraf in 'n **een uur** periode onder eksamen toestande gedoen.
- 'n Tydraamwerk van **3 uur** in totaal word per eksamen benodig (die een uur uitlê en uitknipsessie in eksamen 1 uitgesluit.)

5. OPSTEL VAN DIE PRAKTISE EKSAMENS

5.1 Praktiese Eksamens 1 (termyn 2)

- Hierdie praktiese eksamen **moet in die eksamenrooster vir die tweede termyn ingesluit word.**
- Leerders voltooi die helfte van die kledingstuk wat vir die mikro-onderneiming (projek term 1) gekies is. Die produksieproses, vakmanskap en verkoopbaarheid van die kledingstukke vorm 'n belangrike aspek van die eksamen..
- Die onderwyser moet 'n handelspatroon vir 'n artikel wat binne 7 uur (een uur uitlê en uitknip plus 2 x drie uur) met die vaardighede wat die leerders tydens die SBA praktiese lesse vir graad 10 en 11 geleer het, voltooi kan word.
- Onderwysers het twee opsies om die patroon vir die praktiese eksamens te kies:
  - Koop 'n handelspatroon vir 'n kledingstuk wat binne 7 uur voltooi kan word (1 uur uitlê en uitknip en 2 x drie uur)
  - Gebruik dieselfde handelspatroon wat in die praktiese lesse gebruik is en laat die leerders die kledingstuk weer in 7 uur maak.
- Die gekose kledingstuk moet 'n totale gewigswaarde van 100 punte volgens die vaardigheidskode hê.
- Die tegnieke wat in elke eksamen voltooi moet word, moet 'n totale vaardigheidsgewigswaarde van 50 punte hê.
- Die leerders moet die een-uur uitlê en uitknipsessie onder eksamen toestande voor praktiese eksamen 1 voltooi.

- Leerders begin en voltooi die helfte van die kledingstuk in praktiese eksamen 1.
- Na drie uur moet die leerders hulle kledingstukke inhandig vir assessering. Nadat die assessering voltooi is word die kledingstukke aan die leerders teruggegee sodat foute reggemaak en afte rond kan word indien nodig. Die kledingstukke word NIE weer nadat verbeterings aangebring is, gemerk nie.

5.2 Praktiese eksamen 2 (termyn 3)

- Hierdie eksamen sal plaasvind op 'n datum waarop met die vakadviseur ooreengekom is.
- Die leerders sal geassesseer word op die produksieproses, vakmanskap en verkoopbaarheid van die kledingstukke.
- 'n Tydramwerk van **3 uur** in totaal word per eksamen benodig (uitsluitend die een uur uitlê en uitknipesessie).
- Die tegnieke wat voltooi moet word, moet 'n vaardigheidsgewigswaarde van 50 punte hê.
- Na drie uur moet die leerders hulle kledingstukke inhandig vir finale assessering. Nadat die assessering voltooi is, word die kledingstukke aan die leerders teruggegee om foute reg te maak en af te rond indien nodig. Die kledingstukke sal NIE weer gemerk word nadat verbeterings aangebring is nie.

6. VOORBEREIDING VIR DIE EKSAMEN

Die onderwyser is verantwoordelik vir die onderstaande:

- Bepaal die datums vir albei eksamens. Kommunikeer hierdie datums aan die bestuurspan van die skool om te verseker dat hierdie datums nie met ander skool aktiwiteite bots nie.
- Al die toerusting moet in werkende toestand wees en die naaimasjiene moet gediens en herstel word voor die aanvang van die praktiese eksamen.
- Kopieer die patroon, illustrasies/s en instruksieblad vir elke leerder of koop 'n handelspatroon vir elke leerder. Dit is verpligtend dat elke leerder 'n instruksieblad gebruik.
- Vul die leerders se name en eksamennummers in op die puntestate wat verskaf word.
- Die leerders moet die patroon en instruksies **een week (7 skooldae)** voor die uitlê- en uitknipsessie ontvang om voor te berei.
- Koop die materiaal en ander benodighede en knip die kleedstof die verlangde grootte vir elke leerder.
- Stel vir elke leerder 'n stelletjie/”kit” saam wat die onderstaande insluit:
  - Kleedstof in die vereiste grootte
  - Die patroon en instruksieblad
  - Die kramery/ander benodighede bv 'n ritssluis, knope, spelde ens..
- Verdeel die leerders in groepe volgens die aantal naaimasjiene wat beskikbaar is.
- Bedraad die naaimasjiene vooraf met die geskikte kleur garing en toets die spanning van al die naaimasjiene.
- Berei die klaskamer voor en maak seker dat die onderstaande beskikbaar is
  - Elektriese stopkontake en verlengkoorde vir al die strykysters en naaimasjiene
  - Strykysters en strykplanke
  - Groot tafels vir die uitlê en uitknip van die kledingstukke.
  - Genoeg klein gereedskap soos skêre, naalde, torringmessies, spelde, garing, spoelietjies, ekstra naaimasjiennaalde en uitknipskêre.

7. UITVOERING VAN DIE PRAKTISE EKSAMEN

7.1 Praktiese eksamen 1 in termyn 2: 4 uur (een uur uitlê en uitknip plus drie uur)

7.1.1 Die uitlê- en uitknipsessie: 1 uur ('n dag voor praktiese eksamen 1)

- Deel elke leerder se "kit" uit, asook die kleedstof, patroon, instruksieblad en ander benodigdhede soos die ritssluiters.
- Die onderwyser mag NIE tydens die uitlê- en uitknipsessie aan leerders hulp verleen nie.
- Tydens die uitknipsessie moet die onderwyser punte toeken.
- Leerders mag verbeterings aanbring/nuwe patroondele uitknip nadat die uitknipsessie verby is en punte toegeken is, maar dit word NIE weer gemerk nie.
- Die onderwyser bewaar al die leerders se patroondele in 'n veilige plek tot die dag van praktiese eksamen 1.

7.1.2 Praktiese eksamen 1 in Termyn 2: 3 uur

- Wanneer die leerders die klaskamer binnekomm, ontvang hulle hul "kits" tesame met die uitgeknipte patroondele en ekstra afvalmateriaal (om die naaimasjiene te spanning te toets indien nodig.).
- Genoeg skêre, spelde en naalde moet beskikbaar wees.
- Die naaimasjiene moet gereed wees by die tafels.
- Individuele leerders, onder toesig van die onderwyser, doen praktiese eksamen 1.
- Die kledingstukke moet aan die einde van drie uur gereed wees vir assessering.
Leerders sal **2 punte verloor vir elke 5 minute wat hulle laat is**, tot 'n maksimum van 20 punte.
- Slegs die onderwyser, leerders en moderator mag in die klaskamer wees tydens die praktiese eksamen.
- Die onderwyser moet toesig hou en die leerders assesseer terwyl die praktiese eksamen uitgevoer word en mag NIE ander werk doen of hulp aan die leerders verleen nie.
- Die onderwyser moet praktiese eksamen 1 merk en die punte neerskryf. Hierna mag die leerders foute regmaak, verbeterings aanbring en die kledingstukke voltooï tot die vereiste stadium waar praktiese eksamen 2 begin, nadat die kledingstukke gemerk is. Die kledingstukke word NIE weer gemerk nadat verbeterings gemaak is nie.
- Nadat die verbeterings gedoen is, word die kledingstukke saam met die "kits" in 'n veilige plek bewaar tot die dag van praktiese eksamen 2 in termyn 3.

7.2 Praktiese eksamen 2 in Termyn 3: 3 uur

- Wanneer die leerders die klaskamer binnekomm, ontvang hulle hul "kits" en die half voltooide kledingstukke asook ekstra afvalmateriaal (om die naaimasjiene te toets indien nodig).
- Genoeg skêre, spelde en naalde moet beskikbaar wees.
- Die naaimasjiene moet by die tafels gereed wees.
- Individuele leerders, onder toesig van die onderwyser voer praktiese eksamen 2 uit.
- Die kledingstukke moet aan die einde van die drie uur gereed wees vir assessering.
- Leerders sal **2 punte verloor vir elke 5 minute wat hulle laat is** tot 'n maksimum van 20 punte.

- Slegs die onderwyser, die kandidate en die moderator mag in die klaskamer wees tydens die praktiese eksamen.
- Die onderwyser moet toesig hou en die leerders assesseer terwyl hulle die eksamen uitvoer en mag NIE enige ander werk doen nie of enige hulp aan die leerders verleen nie.
- Die onderwyser moet praktiese eksamen 2 merk en die punte neerskryf. Daarna kan die leerders foute regmaak, verbeterings aanbring en die kledingstukke voltooи. Die kledingstukke word NIE weer gemerk nadat verbeterings aangebring is nie.
- Nadat verbeterings aangebring is, word die kledingstukke in 'n veilige plek bewaar tot die dag van moderering.

8. EVALUERING

- Die onderwyser en moderator het 45 minute om die finale kledingstukke te evalueer, die werkplekke te inspekteer en die puntestate te voltooи.
- Die leerders moet hulle werkplekke na voltooing van die eksamen opruim, sodat die onderwyser die werkplekke kan inspekteer vir die finale puntetoekenning.

9. MODERERING VAN DIE PRAKTISE EKSAMEN

9.1 VOOR Praktiese eksamen 1

Die vakadviseur moet die onderstaande voor die einde van termyn 1 ontvang vir moderering om te verseker dat die standaard van die eksamen toepaslik is:

- Die gekose kledingstuk met 'n aanduiding van die tegnieke volgens die vaardighheidkode.
- 'n Fotokopie van die patroonkoervert
- 'n Illustrasie van die kledingstuk
- Die lys van kledingstowwe, kramery/ekstra benodigdhede en wat gekoop moet word
- Die beraamde koste per leerder
- Die voltooide oorsiglys, gekontroleer en deur die hoof geteken
- 'n Ínstruksieblad vir die leerders met die assesseringskriteria en die puntetoekenning vir die praktiese eksamensessie
- Die puntestaat vir die praktiese eksamen
- Beplanning vir al drie sessies (uitlê en uitknip, praktiese eksamen 1 en praktiese eksamen 2) met die totale gewigswaarde vir die tegnieke
- **Die PAT mag nie gedoen word tensy dit vooraf deur die Vakadviseur goedgekeur is nie.**

9.2 OP DIE DAG VAN praktiese eksamen 2

- In termyn 3 sal die laaste groep van maksimum 12 leerders ekstern gemodereer word deur die vakadviseur terwyl hulle die praktiese eksamen by die skool doen.
- Die onderwyser moet die onderstaande beskikbaar hê vir die moderator op die dag van die moderering:
  - Al die kledingstukke wat die leerders tydens die praktiese klasse vir SBA gemaak het (indien nie reeds gemodereer nie)
  - 'n Kopie van die voltooide puntestaat vir praktiese lesse
  - Die voltooide kledingstukke (gemerk) van al die leerders wat reeds die eksamen voltooи het
  - Die punte van die leerders wat reeds die eksamen voltooи het
- 'n Aparte stel assesseringsinstrumente vir die moderator om te gebruik, met die name en eksamennommers van die leerders reeds opgeskryf

- Die moderator sal lukraak 6 kandidate kies en hulle onafhanklik assesseer terwyl hulle die eksamen doen, asook die kledingstukke wat hierdie leerders gemaak het.
  - Na afloop van die eksamen sal die moderator sy/haar assessering met die van die onderwyser vergelyk. As die moderator vind dat die onderwyser se punte meer as 10% van sy/haar punte verskil, moet 'n blokverskuiwing opwaarts of afwaarts gemaak word na gelang van die verskil.
  - Die gerekenariseerde puntestate moet op die dag van moderering voltooi word.
- Die onderstaande tabel demonstreer hoe om die verskil tussen die moderator se punte en die onderwyser se punte te bereken om te bepaal of 'n aanpassing gemaak moet word of nie:

		PAT 2	
		100	
Leerders se name		*O	*M
Leerder A		84	69
Leerder B		83	70
Leerder C		68	53
Leerder D		59	44
Leerder E		49	40
Leerder F		45	40
TOTAAL		388	316
GEMIDDELDE PUNT = TOTAAL ÷ 6 (Aantal leerders)		66	53
VERSKIL = 66 (*O) - 53 (*M)		13	
AANPASSING	AFWAARTS	☒	OPWAARTS
			- 3

*O - Onderwyser; *M = Moderator

- 'n Blokverskuiwing kan ook op grond van die professionele oordeel van die moderator gemaak word as die praktiese eksamen nie aan die verwagte standaard voldoen nie.
- Die moderator sal die uitslag en enige aanpassings met die onderwyser bespreek. Die finale gemodereerde punte moet dan op die gerekenariseerde puntestaat aangebring word.
- Die punte van al die leerders sal geaffekteer word as 'n aanpassing gemaak word.
- Die punte van al die leerders moet gefinaliseer en deur die vakadviseur en die hoof afgeteken word op die dag van hierdie eksamen. Die gerekenariseerde puntestaat moet op die dag van moderering voltooi word.

VAARDIGHEIDSKODE GEWIGSWAARDE VIR TEGNIEKE WAT IN KLEIDING PRODUKSIE GEBRUIK WORD

- Gebruik die onderstaande vaardighedskode gewigswaarde om patronen vir die PAT sowel as vir die weeklikse lesse te kies.
- Die vaardighedskode dui die gewigswaarde vir die tegnieke aan en NIE die puntetoekenning nie.
- Die gewigswaarde vir 'n spesifieke tegniek moet slegs EENMAAL toegeken word.
- Di onderwyser mag 'n tegniek wat nie aangedui word nie, byvoeg nadat dit met die vakadviseur bespreek is. Die onderwyser en vakadviseur moet dan op die gewigswaarde vir die nuwe tegniek besluit.
- 'n Gewigswaarde word toegeken volgens die moeilikhedsgraad van die tegniek.
- Die totale gewigswaarde van die tegnieke in die gekose patroon wat vir die praktiese eksamen in graad 12 gekies word, moet 'n minimum totaal van 100 punte hê.

Uitlē en uitknip van 'n kommersiële patroon	12	Maak ensit moue in	15
• Kleedstof korrek gevou	1	• Ryg (3 rye) om moukop	3
• Patroondele op lengtedraad geplaas	2	• Moue pas netjies in mousgat	5
• Dele wat op jou moet kom op jou geplaas	2	• Alle nate en naatafwerkings netjies	4
• Patrondele korrek vasgesteek	2	• Soom van mou	3
• Egalig geknip op kniplyne	2		
• Kepies korrek geknip	2		
• Patroonmerke	1		
Pylnate	10	Ritssluter	15
• Stik van breed na smal	2	• Naattoelating korrek en egalige wydte	2
• Reguit stiksel	2	• Naatafwerking	2
• Pars awaarts of na middel van kledingstuk	3	• Insit van rits: steke netjies, korrekte breedte van rits	4
• Knoop gare by punt en ryg terug in pylnaat in	3	• Hoeke onderaan rits netjies en vierkantig	3
• Hoeke bo-aan rits netjies en vierkantig			3
Rygsdrade/Bo-op stiksel	10	Skuinsomboorsel	20
• Patroonmerke korrek oorgedra	2	• Sny van skuinsstroke	5
• Egalig gespasieer	3	• Las van skuinsstroke	5
• Stiksel reguit	3	• Heg omboorsel aan vir afwerking	3
• Pas by item/kleedstof	2	• Korrekte en egalige breedte	3
		• Lē plat en egalig	2
		• Met masjien of hand vasgework	2
Oop- of toenate met afwerking	10	Plooie	12
• Reguit stiksel / egalige ronding /reghoek	4	• Patroonmerke korrek oorgedra	2
• Naattoelating korrek en egalige breedte	3	• Ewerdig gespasieer	2
• Naatafwerking	3	• Egalige breedte	3
		• Pas by kleedstof/patroon	2
		• Voue van plooie op regsdraad van kleedstof	3
Vasmaakmiddels: lussie en hakies/knopies	5	Bo-opgestikte sak	10
• Dieselfde grootte	1	• Fatsoen van sak, grootte, soom/nate	3
• Spasiering	1	• Korrekte posisie op kledingstuk	3
• Geskik vir kledingstuk	1	• Stiksel om sak vas te heg	4
• Stewig vasgework	2		
Gefatsoeneerde belegsel (vir openinge soos mousgat of halslyn)	20	Knoope en knoopsgate	10
• Berei belegsel en ryg vas aan opening	3	• Knoopsgate: dieselfde grootte (hand/masjien)	3
• Heg belegsel aan	4	• Spasiëring	2
• Belegsel lē plat en pas netjies in opening	3	• Voorkoms	2
• Naattoelating uitgedun, onderstiksel	4	• Stewig vasgework	3
• Belegsel egalige breedte	2		
• Afwerking van rafelrande	2	Some	10
• Belegsel aan skouer/synate vasgework	2	• Egalige en korrekte breedte	3
		• Lē plat, geen plooie/rygsels aan regtekant nie	2
		• Netjiese, reguit stiksel/netjies met hand gewerk	3
		• Korrekte steeklengte/korrekte hand steek	2
Maak en heg kraag aan	20		
• Berei kraag voor dit gestik word (houstiksel – stik en ryg dele aanmekaar)	5	Smal some	8
• Naat netjies gestik, egalige rondings/skerp hoeke	4	• Egalige en korrekte breedte	2
• Albei kante dieselfde	2	• Netjies omgekap	2
		• Netjies omgevou	2
		• Netjies gewerk/gestik	2

• Naattoelating uitgedun en uitgekeep	2	Uitlê en knip van afmetings, geen patroon	15
• Onderstiksel, geryg en gestryk	2	• Kleedstof korrek gevou	3
• Heg kraag aan kledingstuk: pas netjies	3	• Afmetings korrek op Kleedstof aangebring	4
• Naat netjies gestik, uitgedun, naatafwerking	2	• Lengtedraad korrek gebruik	4
		• Egalige knipwerk	4

ONDERWYSER SE BEPLANNING: GRAAD 12 PRAKTISE ASSESSERING TAAK1&2

(Moet aan die einde van Termyn 1 of vroeër aan die Vakadviseur voorgelê word vir moderering)

Naam van skool:

Naam van onderwyser:

Datum en tyd van eksamensessies:

TOETSE VIR PRAKTISE EKSAMEN GRAAD 12
(Heg kopieë van patronen en instruksieblaie aan)

UITLÊ EN UITKNIP

TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
TOTAAL:	

PRAKTISE EKSAMEN 1 KWARTAAL 2

TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
TOTAAL:	

PRAKTISE EKSAMEN 2 KWARTAAL 3

TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
TOTAAL:	

VOORBEELDE VAN ONDERWYSER SE BEPLANNING VIR AANKOPE
(Moet aan einde van Kwartaal 1 of vroeër aan Vakadviseur voorgelê word vir moderering)

Total aantal leerders	GROEPE	Aantal leerders per groep	Datums	Tyd
25	1	8	10/09/2018	08:00 –11:00
	2	8	10/09/2018	12:30 –15:30
	3	9	11/09/2018	08:00 –11:00

PAT 1	Benodigdhede:	Hoeveelheid benodig per leerder	Aantal leerders	Totaal
1	Poliësterkatoen	1 m	25	25 meter
	Garing vir stikwerk	1 tolletjie		25 tolletjies
	Patroon	1		25 patrone
	Vilene/tussenvoering	0.50 m		12.5 meter
	Ryggaring	1		25 tolletjies
	Ritssluiser	1		25 ritssluiters

ONDERWYSER SE INKOPIELYS

Benodigdhede	Hoeveelheid	Beraamde koste
Poliësterkatoen	25 meter	
Garing vir stikwerk	25 tolletjies	
Patroon	25 patrone	
Vilene/tussenvoering	12.5 meter	
Ryggaring	25 tolletjies	
Ritssluiser	25 ritssluiters	

Beraamde koste van inkopielys: .....

BERAAMDE KOSTE PER LEERDER: .....

ONDERWYSER SE BEPLANNING VIR AANKOPE

(Moet aan einde van Termyn 1 of vroeër aan Vakadviseur voorgelê word vir moderering)

Totalle aantal leerders	GROEPE	Aantal leerders per groep	Datums	Tyd

PAT	Benodigdhede:	Hoeveelheid benodig per leerder	Aantal leerders	Totaal

ONDERWYSER SE INKOPIELYS

Benodigdhede	Hoeveelheid	Beraamde Koste

Beraamde koste van inkopielys: .....**BERAAMDE KOSTE PER LEERDER: .....**

VERBRUIKERSTUDIES KLEDINGPRODUKSIE**PRAKTISE ASSESSERINGSTAAK****KLEDING PRODUKSIE****OORSIGLYS VIR BEPLANNING WAT VOORGELË MOET WORD VIR MODERERING**

SKOOL		
ONDERWYSER		
HOOF		
DATUM VOORGELË		
Datums van alle PAT sessies	Voorgestelde modereringsdatum	Goedgekeurde modereringsdatum

KRITERIA	JA / NEE	KOMMENTAAR DEUR MODERATOR
Artikels ingesluit vir PAT 1		
‘n Illustrasie van die kledingstuk/fotokopie van die patroonkoerf		
Kopie van die instruksieblad vir leerders		
Voltooide lys van tegnieke en vaardigheidskode-gewigswaarde van artikel vir praktiese eksamens 1en 2		
Kriteria vir tegnieke wat gebruik word vir kledingstuk		
Inkopielys		
Beraamde koste per leerder		

GOEDGEKEUR/NIE GOEDGEKEUR NIE DATUM VIR HERVOORLEGGING: _____

Handtekeninge:

ONDERWYSER: _____

DATUM: _____

HOOF: _____

DATUM: _____

MODERATOR: _____

DATUM: _____

KRITERIA VIR TEGNIEKE WAT GEBRUIK WORD:

Netheid van kledingstuk	<ul style="list-style-type: none"> Geen vuil merke nie/kleedstof skoon Nate trek nie op nie Geen sigbare patroonmerke 	(10)
Voorgeskrewe tegnieke voltooи	<ul style="list-style-type: none"> Alle tegnieke suksesvol voltooи 	(10)
Stikwerk	<ul style="list-style-type: none"> Smal sig-sagsteek/reksteek Kleur van garing moet pas by die kleur van die kleedstof Steekspanning korrek/gee mee met die rek van die kleedstof (Balpunt/naald vir rekstof in medium gewig grootte vir korrekte stiksel) Stiksel stewig afgewerk Omkapmasjien – gebruik drie tol omkapsteek vir hoof nate; gebruik vier tolsteek vir nate wat aan spanning blootgestel word (kruisnaat van broek, mousgate) 	(10)
Konstruksie	<ul style="list-style-type: none"> Nate het almal dieselfde/vereiste wydte Strepe/geruite material moet by nate ooreenstem Nate (sy- en mousgatnate) moet bymekaar aansluit Die halsband en band voor moet plat lê en nie optrek nie Dun naattoelating uit waar nodig om onnodige dikte uit te skakel bv by voorste band 	(20)
Afwerking	<ul style="list-style-type: none"> Geen los drade nie Geen skroei-/brandmerke nie Netjies gestryk 	(10)

Netheid van kledingstuk, voorgeskrewe tegnieke, stikwerk, konstruksie en afwerking:

- 0-1 Onaanvaarbaar, voldoen nie aan vereistes nie, kan nie verkoop word nie!
- 2-3 Swak, voldoen aan sommige vereistes, sal nie verkoop nie
- 4-6 Gemiddeld, voldoen aan meeste vereistes, behoort te verkoop!
- 7-8 Goed, voldoen aan al die vereistes, sal goed verkoop!
- 9-10 Uitstekend, oorskry al die vereistes, sal baie goed verkoop!

PUNTESTAAT VIR KLEDING PRAKTISE ASSESSERINGSTAAK

		PAT 1											
SKOOL		NAME VAN LEERDERS											
DATUM		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
EKSAMINATOR													
1	PRAKTISE VAARDIGHede EN TEGNIEKE												
	Uitlê en uitknip van patroon	15											
	Materiaal korrek gevou	2											
	Ekonomiese plasing van patroondele	3											
	Patroondele op vou van material	2											
	Reguit geknip	3											
	Volg patrooninstruksies	5											
	Gebruik van toerusting	5											
	Korrekte hantering van kleiner toerusting, bv maaatband, skêr, naalde, ens.	2											
	Korrekte hantering van groot toerusting, bv naaimasjien, omkapmasjien, strykyster ens. (Naaimasjiene korrek bedraad en gebruik, veilige en korrekte gebruik van toerusting)	3											
	Volgorde van werk en doeltreffende gebruik van tyd	5											
	Vermoë om patrooninstruksies te volg	3											
	Doeltreffende gebruik van tyd	2											
2	NETHEID EN EKONOMIESE GEBRUIK VAN HULPMIDDELS												
	Organisasie van werkplek en toerusting												
	Werkplek goed georganiseerd	5											
	Kleiner toerusting lê nie rond nie	1											
	Hantering van toerusting na gebruik, korrekte hantering van afvalmateriaal en rommel (Onderwyser hou deurgaans elke leerder dop tydens die eksamen om finale punt te bepaal)	2											
	Persoonlike voorkoms	5											
	Toepaslik geklee (skooldrag, skoon hande)												
	Netheid van werkplek na afloop van prakties	5											
	Elektriese toerusting af geskakel, skoongemaak en veilig gebêre	2											
	Elektriese stopkontakte afgeskakel	2											
	Werkplek netjies en skoon	1											
3													
	Verkoopbaarheid	Algemene voorkoms	20										
		Netheid van artikel	10										
	Verkoopbaarheid	Voorgeskrewe tegnieke voltooi	10										
	Verkoopbaarheid	Vakmanskap Stiksel	40										
	Verkoopbaarheid	Konstruksie	20										
	Vderkoopbaarheid	Afwerking	10										
	Totaal		100										

PUNTESTAAT VIR KLEDING PRAKTISE ASSESSERINGSTAAK 2

		PAT 2											
SKOOL		NAME VAN LEERDERS											
DATUM		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
EKSAMINATOR													
1	PRAKTISE VAARDIGHEDEN EN TEGNIEKE Interpretasie van patroon Volg patrooninstruksies	15											
	Korrekte hantering van kleiner toerusting, bv maatband, skêr, naalde, ens.	3											
	Korrekte hantering van groot toerusting, bv naaimasjien, omkapmasjien, strykyster ens. (Naaimasjiene korrek bedraad en gebruik, veilige en korrekte gebruik van toerusting)	4											
	Volgorde van werk en doeltreffende gebruik van tyd Vermoë om patrooninstruksies te volg Doeltreffende gebruik van tyd	10											
		5											
		5											
2	NETHEID EN EKONOMIESE GEBRUIK VAN HULPMIDDELS Organisasie van werkplek en toerusting Werkplek goed georganiseerd	5											
	Kleiner toerusting lê nie rond nie	1											
	Hantering van toerusting na gebruik, korrekte hantering van afvalmateriaal en rommel (Onderwyser hou deurgaans elke leerder dop tydens die eksamen om finale punt te bepaal)	2											
	Persoonlike voorkoms Toepaslik geklee (skooldrag, skoon hande)	5											
	Netheid van werkplek na afloop van prakties Elektriese toerusting af geskakel, skoongemaak en veilig gebêre	5											
	Elektriese stopkontakte afgeskakel	2											
	Werkplek netjies en skoon	1											
3	Verkoopbaarheid	Algemene voorkoms Netheid van artikel	20 10										
	Verkoopbaarheid	Voorgeskrewe tegnieke voltooi	10										
	Verkoopbaarheid	Vakmanskap Stiksel	40 10										
	Verkoopbaarheid	Konstruksie	20										
	Vderkoopbaarheid	Afwerking	10										
	Totaal	100											

VOORBEELD VAN 'N KLEDINGITEM VIR DIE PRAKTISE ASSESSERINGSTAAK**JONG VOLWASSENE SE SE TOP EN BROEK (Simplicity 1285)****GEWIGSWAARDE:**

TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
Uitlê en uitknip	10
Oop-/toenate en afwerkings	10
Raglanmoue	5
Opening voor en band	20
Some	10
Bo-opgestikte sak	10
Gulpopening	5
Band met rek	20
Boordjie op broekspype	10
TOTAAL:	100

BENODIGHDEDE:

1.60m rekbare stof vir top (grootte 87-92)

1.40m rekbare stof vir broek (grootte 87-92)

1.10m x 3.2cm breë rek

Garing

Balpuntnaald of naalde vir rekbare kleedstof vir naaimasjien (mediumgewig grootte)

Naalde

Spelde

Maatband

Toringmessie (opsioneel)

Skêre (uitknip- en kleiner)

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

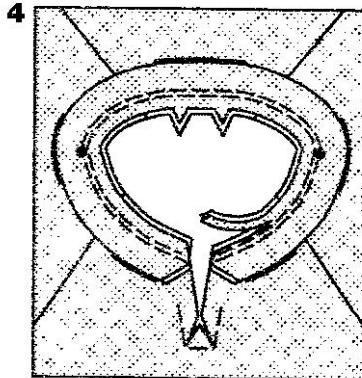
UITLê EN UITKNIPSESSIE: 1 uur voor praktiese eksamen 1 (eksamen toestande)

1. Lé die patroondele op die material uit, steek vas en knip uit.
2. Dra patroonmerke oor waar van toepassing.
3. Vou al die patroondele en ekstra material op en handig by onderwyser in om gemerk te word.
4. Jy mag verkeerde dele oor knip **nadat** die onderwyser jou werk gemerk het. GEEN punte word toegeken as die uitknip weer gedoen word.
5. Al die patroondele moet by die onderwyser ingehandig word vir veilige bewaring tot die dag van praktiese eksamen 1.

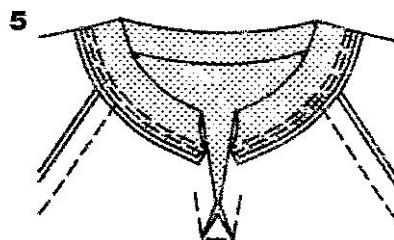
PRAKTISE EKSAMEN 1: 3 UUR	
INSTRUKSIES	ILLUSTRASIE
1. Met regterkante teen mekaar en rafelrande gelyk, steek mou (2) aan voorpant (1) en agterpant (3), pas klein kolletjies opmekaar. Stik of werk met omkapmasjien. Pars naat na mou. Indien gestik, werk rafelrande af.	
2. Om voorpant te versterk, stik op stiklyn soos aangedui. Knip skuins/diagonal na klein kolletjies, wees versigtig om nie deur stiksel te knip nie.	
3. Vou hals/nekband (4) in die helfte, in die lengte, verkeerde kante teen mekaar, pas middelpunte, klein kolletjies en kepies; pars. Steek vas	

4. Op REGTEKANT, steek band aan halsrand, pas middelpunte en klein kolletjies. Stik of werk met omkapmasjien, rek band om te pas.

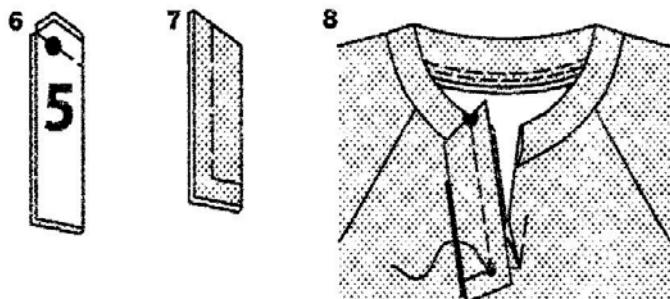
Vir gewone naaimasjién: Stik weer 6 mm van eerste stiksel binne die naattoelating. Knip naattoelating af tot naby tweede stiksel.

5. Pars naat afwaarts, en band boontoe.

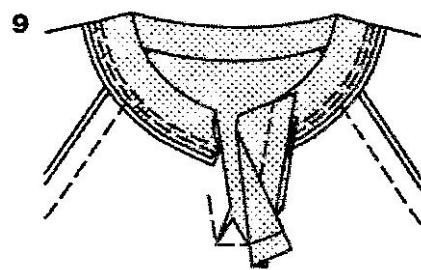
6. Vou die band (5) in die helfte met regtekante teenmekaar, pas groot kolletjies opmekaar. Stik tot by groot kolletjie. Knip naattoelating korter.

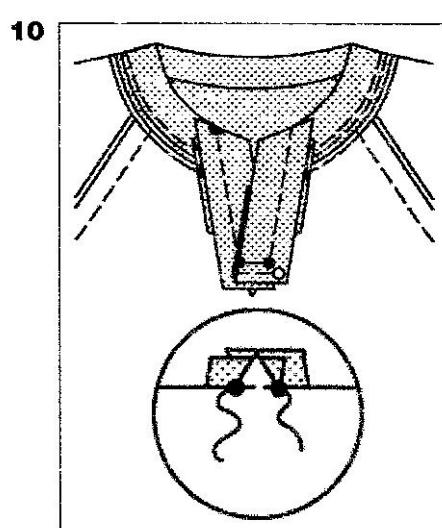
6. Keer band om, pars. Ryg rafelrande saam.

7. Werk op een helfte van top op 'n keer. Steek band aan opening voor op REGTEKANT, pas klein en groot en klein kolletjies op mekaar. Stik bokant klein kolletjie; stik terug by klein kolletjie om naat te versterk. Knip naattoelating korterm.

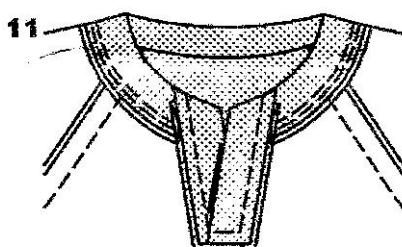
8. Pars band boontoe en naat sywaarts, weg van middel. Bring laer deel na BINNEKANT bo-oor ingeknipse deel.

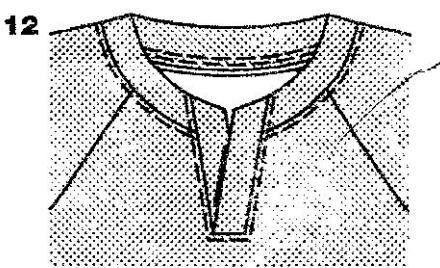
9. Werk oorblywende band aan op dieselfde manier. Aan BINNEKANT van REGTER band oor LINKER band, pas klein kolletjies. Met REGTERKANTE teen mekaar, steek onderkant van band en geknipse deel van voorpant aanmekaar vas, pas klein kolletjies; stik heen en weer om te versterk.

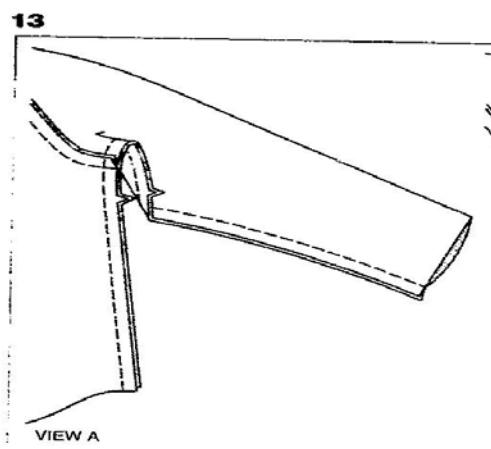
10. Werk naattoelating van bande af met omkapmasjien.
Vir gewone naaimasjiene: Sny naattoelating korter tot 6mm van stiksel af. Pars naat afwaarts.

13

11. Aan REGTEKANT, stik top teenaan band (hals/nek) tussen voorste band se nate. Stik top teenaan voorste band se naat.

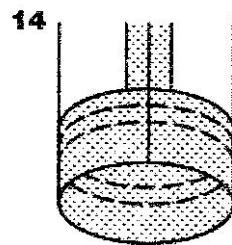

12. Stik of werk met omkapmasjien die voor en agterpante aan mekaar by mou en synate, pas mounate opmekaar.

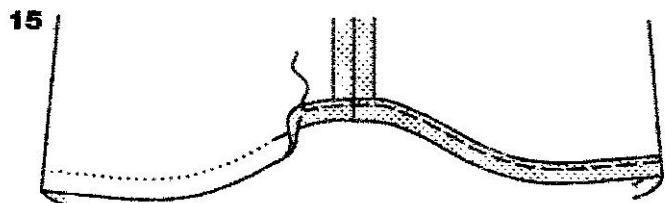

PRAKTISE EKSAMEN 2: 3 UUR

13. Pars soom van mou. Stik of sig-sag 6mm van rafelrand en 6mm onder eerste stiksel.

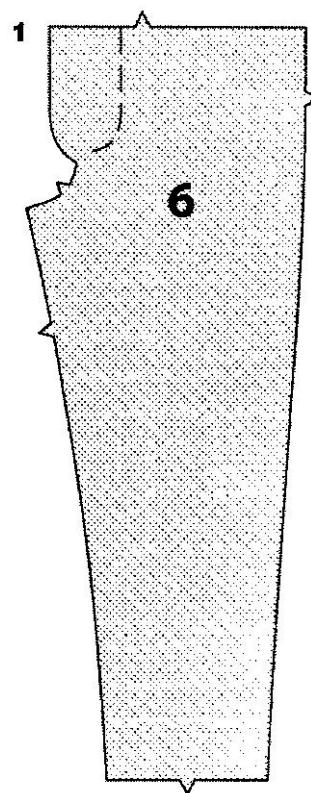

15. Pars soom van top. Stik of sig-sag so na moontlik aan rafelrand.

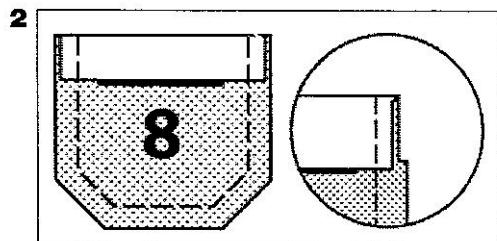

BROEK

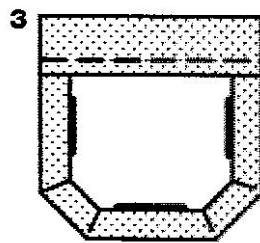
1. Dra stiklyn op LINKER VOORKANT (6) oor na REGTEKANT met rygsteke.

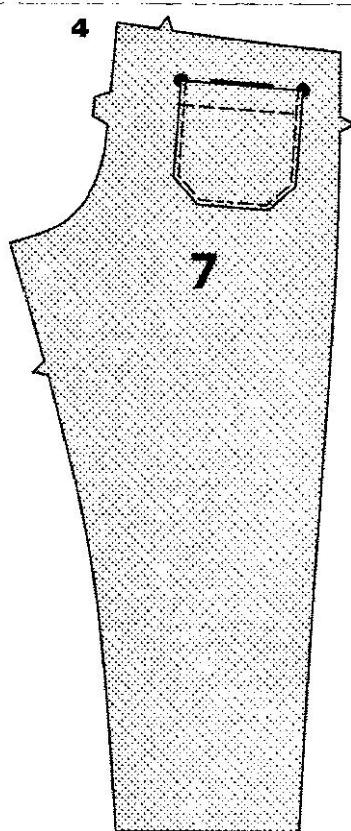
2. Vou boonste rand van sak om na REGTEKANT (8) op voulyn, vorm belegsel. Stik op stiklyn langs rafelrande. Sny naattoeling korter by die belegsel deel tot 6 mm.

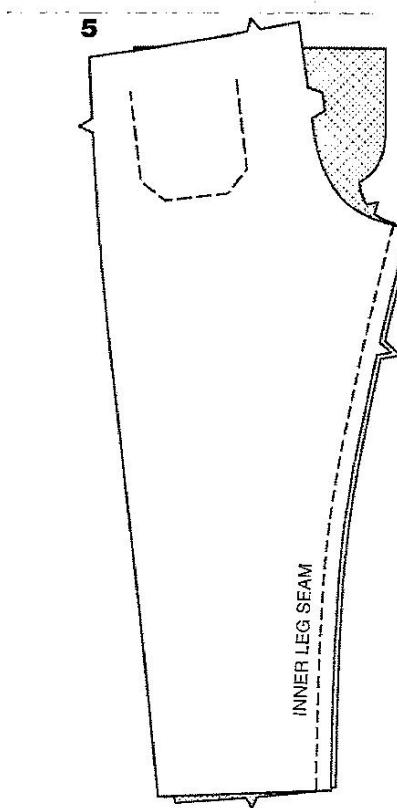
3. Keer belegsel om na VERKEERDEKANT, druk hoekies uit; pars en vou rafelrande om na verkeerdekant op stiklyn. Stik 6 mm van rafelrande van belegsel.

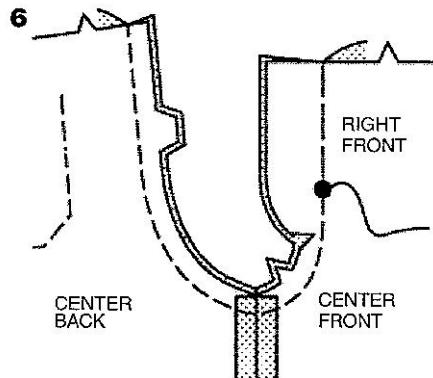
4. Aan REGTEKANT, steek sak aan REGTER agterpant (7), plaas boonste hoeke op groot kolletjies. Stik so na as moontlik aan sykante en onderste kant.

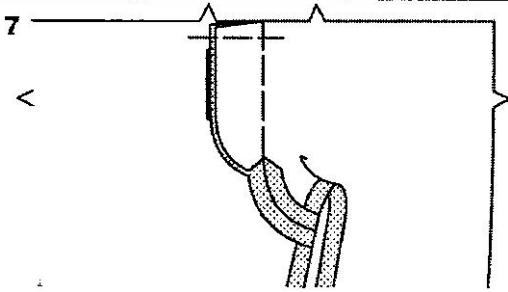
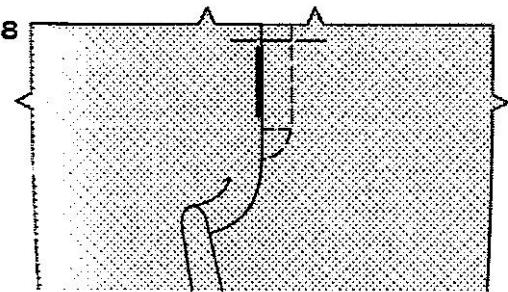
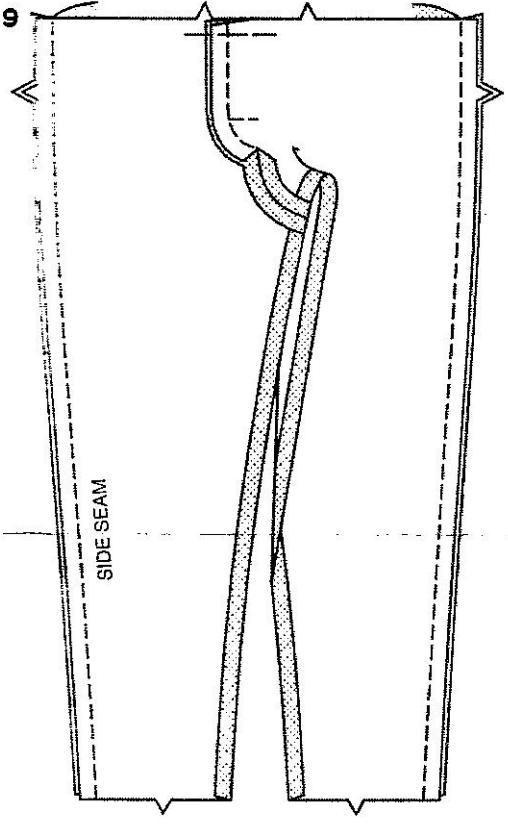

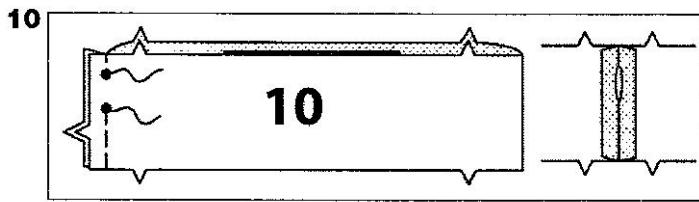
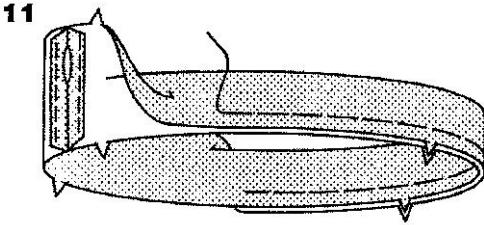
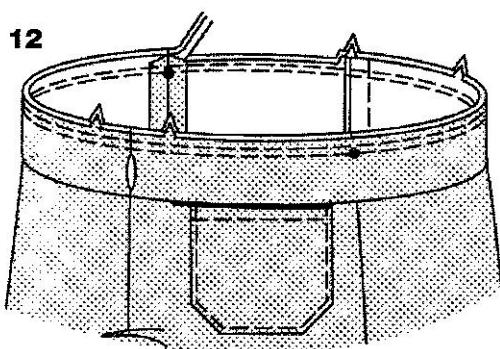
5. Stik of werk met omkapmasjien die voor- en agterpante aan mekaar vas by die binne naat van die broekspype.

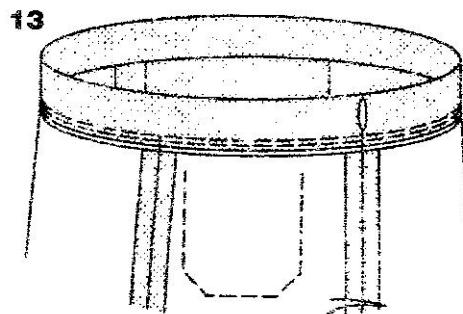
14. Met REGTERKANTE teenmekaar, steek middelnaat vas aan mekaar, pas middelvoer lyn, binnebeen nate, kepies en groot kolletjies op mekaar. Stik op stiklyn en middelvoer lyn van boonste rand van agterpant tot groot kolletjie. Stik weer oor die stiksel om die naat te versterk. Stik met lang steke op die middelvoer van groot kolletjie tot boonste rand. Knip REGTER naattoelating van voorpant tot by stiksel aan die onderste deel van die gulp.

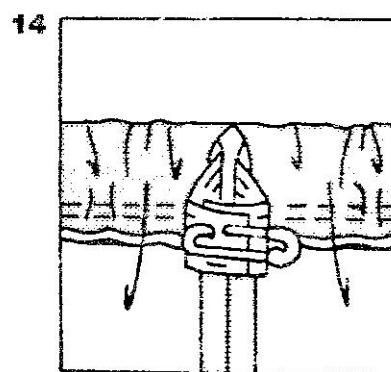
<p>15. Aan BINNEKANT pars naattoeling van gulp na LINKER voorpant. Ryg vas aan boonste rand van gulp.</p>	
<p>16. Aan BUIEKANT, steek LINKER VOORPANT vas. Stik bo-op stiksel op stiklyn en oor onderste deel. Verwyder rygsteke op middelvoor.</p>	
<p>17. Stik of stik met omkapmasjien voor- en agterpante aan mekaar vas by synate.</p>	

<p>18. Met REGTEKANTE teen mekaar, stik middelagternaat van band (10), laat 'n opening tussen klein kolletjies soos in skets. Stik terug by klein kolletjies om naat te versterk. Pars naat oop.</p>	
<p>19. Om te verhoed dat die rek vassit in die naattoeling as dit ingeryg word, gebruik vasstryk tekstielstof of ryg met die masjien om dit in plek te hou, Onthou om die rygsteke te verwynner nadat die casing voltooi is. Vou die casing in die helfte, indie lengte, met VERKEERDE kante teenmekaar, rafelrande gelyk. Die kant met die opening is die onderkant na die casing.</p>	
<p>12. Met die onderkant van die casing wat na jou wys, steek dit vas aan die broek, pas die middelvoor en middelagter en die klein kolletjies op die synate. Stik of stik met omkapmasjien op stiklyn. Vir gewone naaimasjien: Stik weer 6mm van die eerste stiksel in die naattoeling. Knip naattoeling naby 2e stiksel.</p>	

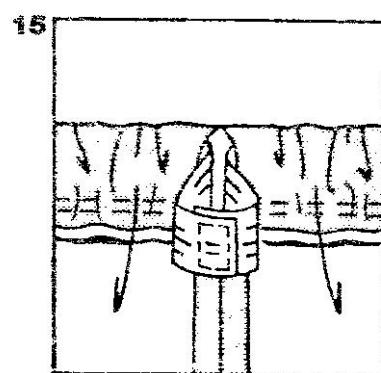
13. Pars naat na broek en die casing weg van die broek.

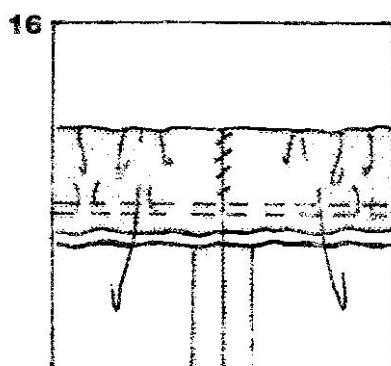
14. Sny die rek in die verlangde lengte volgens die gids (11), ryg rek deur die opening en plaas die punte oormekaar en hou in posisie met 'n haakspeld.

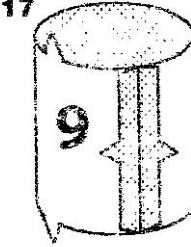
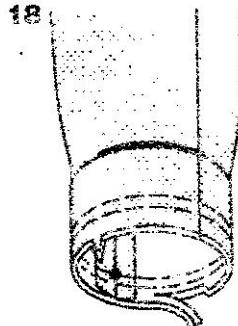

15. Stik die punte van die rek stewig vas.

16. Werk die opening met glipsteke vas en versprei die volheid eweredig. Verwyder rygsdrade.

<p>17. Met REGTEKANTE teenmekaar, stik kante van boordjie (9) met kepies aanmekaar vas..</p>	
<p>18. Vou boordjie in die helfte met VERKEERDE kante teenmekaar en rafelrande gelyk; pars. Op BUIEKANT, steek boordjie aan broekspyp vas, pas binnebeen nate en klein kolletjies op synate met rafelrande gelyk. Stik of stik met omkapmasjien, rek band om te pas.</p> <p>Vir gewone masjiene: Stik weer 6mm van eerste stiksel in die naattoelating. Knip naattoelating naby die tweede stiksel af.</p>	
<p>19. Pars naat na broek en band/boordjie weg van broek..</p>	